بیانیه ایران در اعتراض به قطعنامه محکومیت انکار هولوکاست در سازمان ملل

چه کسانی هولوکاست را انکار کردند؟

گروه سیاسی-خاطره میرزا: یک روز پس از آنکه مجمع‌عمومی‌سازمان ملل قطعنامه‌ای را در محکومیت انکار هولوکاست تصویب کرد، وزارت امورخارجه ایران در بیانیه ای ضمن منفک نمودن جمهوری اسلامی‌ایران از اصل و مفاد قطعنامه صادر شده در خصوص هولوکاست در مجمع عمومی‌سازمان ملل متحد، این اقدام را سوء استفاده رژیم صهیونیستی از ساز و کارهای بین المللی برای سرپوش گذاشتن بر جنایات خود دانست و آن را کاملا مردود اعلام کرد.

در زمان صدور قطعنامه نیز نمایندگی جمهوری اسلامی‌ایران، در بیانیه‌ای از مفاد این قطعنامه «برائت» جست و گفت چنین سندی «نباید به عنوان رویکردی اجماعی قلمداد شود.»

این قطعنامه تاکید کرده که یادآوری هولوکاست یکی از مؤلفه‌های کلیدی برای جلوگیری از اقدامات بعدی نسل‌کشی است. در این قطعنامه آمده است: «از همه کشورهای عضو می‌خواهیم که بدون هیچ گونه قید و شرطی هرگونه انکار یا تحریف هولوکاست را به‌عنوان یک رویداد تاریخی، به طور کامل یا جزئی، یا هر گونه فعالیت در این راستا را رد کنند».

مجمع عمومی‌سازمان ملل که ۱۹۳ عضو دارد، این قطعنامه را که پیشنهاد اسرائیل و آلمان بود، به روش اجماع، بدون رای‌گیری، تایید کرد. اما ایران از این قطعنامه اعلام برائت کرد.

بهانه تصویب این قطعنامه، هشتادمین سالگرد کنفرانس وانزه بود؛ کنفرانسی که به منظور هماهنگی میان رهبران آلمان نازی برای اجرای برنامه‌ای موسوم به «راه‌حل نهایی مساله یهودیان» در کناره دریاچه وانزه برلین در سال۱۹۴۲، در اوان جنگ جهانی دوم، برگزار شد. این کنفرانس به تاسیس اردوگاه‌های مرگ و کشتار حدود شش میلیون یهودی منجر شد که یک سوم جمعیت آن زمان یهودیان را شامل می‌شد. همچنین، بنا به روایت قطعنامه، میلیون‌ها نفر نیز از ملیت‌ها و اقلیت‌های دیگر و گروه‌های مورد هدف کشته شدند.

در واقع، هولوکاست که از عبارت یونانی ὁλόκαυστον، به معنی «همه‌سوزی» گرفته شده، به کشتار دسته‌جمعی و نسل‌کشی نزدیک به یازده میلیون نفر، به ویژه شش میلیون یهودی اروپایی بر پایه نژاد، مذهب و ملیت در طی جنگ جهانی دوم به دست آلمان نازی و از ۱۹۴۱ تا پایان ۱۹۴۵ در اردوگاه‌های مرگ آلمان نازی، اطلاق می‌شود. انکار هولوکاست همواره ممنوع بوده اما حالا با صدور قطعنامه در سازمان ملل، ممنوعیت انکار هولوکاست، پشتوانه قوی تری پیدا کرده است.

بیانیه وزارت خارجه ایران چه بود؟

در بیانیه وزارت خارجه ایران، هولوکاست، انکار نشده اما موضوع هولوکاست و قطعنامه سازمان ملل، به عنوان سرپوشی برای جنایات رژیم صهیونیستی توصیف شده و این نکته مورد توجه قرار گرفته که عملکرد رژیم صهیونیستی، در راستای جنایات جنگ جهانی دوم است که به دلیل نژادپرستی و توسعه طلبی صورت گرفته است. در این بیانیه آمده : همانطور که نمایندگی کشورمان نزد سازمان ملل متحد در نیویورک، طی بیانیه توضیح، موضع جمهوری اسلامی‌ایران در خصوص قطعنامه هولوکاست را رسما اعلام نموده، تاکید می‌گردد رژیم نژادپرست صهیونیستی از محافل بین‌المللی برای سرپوش گذاشتن بر جنایات روزانه خود علیه فلسطینیان سو استفاده می‌کند. این اقدام رژیم صهیونیستی تلاش دیگری برای سوء استفاده از سازوکارهای سازمان ملل برای سرپوش گذاشتن بر جنایات روزانه این رژیم می‌باشد که متاسفانه این روزها با حمایت بی چون و چرای غرب همراه شده است.

این بیانیه ادامه داد: همانطور که بر همگان روشن است، جنایات دوران جنگ جهانی دوم به علت دو انگیزه نژادپرستی و توسعه طلبی به وقوع پیوسته است که هم اکنون رژیم صهیونیستی میراث‌دار و پرچم‌دار این دو خوی شیطانی است. رویکرد نژاد پرستانه این رژیم در اسناد متعدد بین المللی مورد تصریح قرار گرفته و با وجود اراده مستحکم جامعه بین المللی، اسرائیل به عنوان تنها رژیم نژاد پرست با ایدئولوژی توسعه طلبی باقی مانده است. جمهوری اسلامی‌ایران همواره نسل کشی را تحت هر شرایطی محکوم و غیرقابل توجیه دانسته و از همین روست که در طول جنگ جهانی دوم، ایران میزبان آوارگان این جنگ از برخی کشورهای اروپایی بوده است. در عین حال رژیم جعلی صهیونیستی پیوسته تلاش کرده است از قربانیان جنگ جهانی دوم و یهودیان به عنوان توجیهی برای اقدامات بیشرمانه و تجاوزکارانه خود بهره ببرد.

بیانیه وزارت امورخارجه افزود: این رژیم و سردمداران آن با نقض قوانین بین المللی طی هفت دهه گذشته، همه مصادیق جرایم و به خصوص جنایت علیه بشریت را بر ضد مردم فلسطین و مردمان کشورهای منطقه مرتکب شده اند. نسل کشی، ترور، پاک سازی نژادی، تخریب خانه‌ها و محاصره انسانی از جمله این جنایاتی به شمار می‌آید که رژیم صهیونیستی پیوسته در حال ارتکاب آن است.

این بیانیه همچنین تصریح کرد که جمهوری اسلامی‌ایران بار دیگر تاکید می‌کند پیشگیری از تکرار فجایع تاریخی نیازمند پژوهش‌های تاریخی است که باید بدون قضاوت و پیش داوری‌های سیاسی صورت پذیرد و بنابراین چنین رویکردهای تضییقی مورد پذیرش نبوده، چنین قطع نامه ای به عنوان رویکردی اجماعی قلمداد نگردیده و لذا مردود است.

چه کسانی هولوکاست را انکار کردند؟

انکار هولوکاست، اندیشه‌ای است که اعتقاد دارد نسل‌کشی توسط آلمان نازی در جریان جنگ دوم جهانی موسوم به «هولوکاست» اتفاق نیفتاده یا در شمار قربانیان «بزرگ‌نمایی» شده است. انکار هولوکاست به‌طور صریح یا ضمنی، در ۱۷ کشور غیرقانونی است: اتریش، بلژیک، جمهوری چک، فرانسه، آلمان، مجارستان، اسرائیل، لیختن اشتاین، لیتوانی، لوکزامبورگ، هلند، لهستان، پرتغال، رومانی، روسیه، اسلواکی و سوئیس. به همین دلیل انکار هولوکاست توسط روژه گاوردی فیلسوف فرانسوی جنجال فراوانی ایجاد کرد. او که در سال ۲۰۱۲ در سن ۹۸ سالگی درگذشت در سال ۱۹۸۲ به دین اسلام گروید. در ۱۹۹۸، یک دادگاه فرانسوی وی را به جرم انکار هولوکاست و افترای نژادی مجرم شناخت و بخاطر کتاب اسطوره‌های بنیان‌گذار سیاست اسرائیل که در سال ۱۹۹۵ نوشته بود، ۱۲۰،۰۰۰ فرانک فرانسه جریمه کرد. این کتاب با پذیرفتن دیدگاه‌های منکر هولوکاست، رابرت فاریسون، فاش می‌کند که در طی هولوکاست یهودیان در اتاق‌های گاز کشته نشدند. این کتاب به سرعت به عربی و فارسی ترجمه شد و او در کشورهای اسلامی‌شهرت یافت. پس از آن گارودی به چندین کشور مسلمان دعوت شد و بارها به خاورمیانه و از جمله به ایران سفر کرد.

دیوید اروینگ، مورخ بریتانیایی در سال ۲۰۰۶ به جرم انکار هولوکاست به ۳ سال زندان محکوم شد. یورگن گراف، مورخ و پژوهشگر سوئیسی نیز به خاطر سخنانش در انکار هولوکاست به زندان محکوم شد و برای فرار از زندان از سوئیس خارج شد. وی هم‌اکنون در روسیه زندگی می‌کند. پروفسور روبر فوریسون نیز در سال ۲۰۰۶ به دلیل مصاحبه‌ای که در سال ۲۰۰۵ با شبکه تلویزیونی سحر ایران انجام داد، به جرم انکار هولوکاست، به سه ماه زندان و پرداخت ۷۵۰۰ یورو محکوم شد.

اما در ایران مشهورترین فردی که هولوکاست را انکار کرد، محمود احمدی نژاد بود. او ۴ آبان ۱۳۸۴ در کنفرانسی با نام کنفرانس حمایت از فلسطینی‌ها که در تهران برگزار شد، هولوکاست را زیر سؤال برد و آن را «افسانه» دانست. او با طرح سوالاتی دربارهٔ ماهیت هولوکاست، محققین را به تحقیق مجدد دربارهٔ این موضوع دعوت کرد. برگزاری همایش بررسی واقعه هولوکاست در تهران باعث تحریم دفتر مطالعات وزارت خارجه توسط ده‌ها مؤسسه مطالعاتی و اعتراض رسمی‌اتحادیه اروپا شد. احمدی‌نژاد در سال ۱۳۹۲ در آخرین سخنرانی روز قدس خود در مقام رئیس‌جمهور بار دیگر از طرح شعار نفی هولوکاست دفاع کرد. بعدها مسابقه کاریکاتوری هم در ایران درباره این موضوع برگزار شد.

سایر مقامات اجرایی ایران، هولوکاست را انکار نکردند اما در عین حال میگفتند هولوکاست نباید توجیهی برای نقض حقوق فلسطینیان باشد. به عنوان مثال سیدمحمد خاتمی‌در مصاحبه‌ای با روزنامه فایننشال تایمز واقعیت هولوکاست را تایید کرد. حسن روحانی در نخستین سفرش به نیویورک به عنوان رئیس‌جمهور ایران در گفتگو با یک شبکه تلویزیونی گفت: «ما جنایت نازی‌ها را در جنگ جهانی دوم محکوم می‌کنیم. یهودی‌ها، مسیحی‌ها، مسلمانان و دیگران هم کشته شدند. ما اساساً جنایت و کشتار را نسبت به هرکس و هر گروه محکوم می‌کنیم. چرا هولوکاست را انکار بکنیم؟ ما جنایت نازی‌ها را انکار نمی‌کنیم بلکه محکوم می‌کنیم. اما می‌گوییم اگر جنایتی توسط نازی‌ها رخ داده دلیلی نمی‌شود که گروهی ۶۰ سال یک ملتی را آواره بکنند.» همچنین محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه پیشین ایران، در شبکه اجتماعی توئیتر در گفتگو با کریستی پلوسی دختر نانسی پلوسی توئیت کرد: ایران هرگز هولوکاست را انکار نکرده‌است، مردی که آن را انکار می‌کرد، رفته‌است. چندی بعد ظریف در گفتگو با شبکه تلویزیونی فونیکس هولوکاست را یک جنایت خواند و تصریح کرد: چنین جنایتی هرگز نباید در تاریخ تکرار شود، ولی این جنایت توجیه‌کننده نقض حقوق فلسطینی‌ها نیست.

ویژه

شرط غیرممکن در مذاکرات وین

اسکای نیوزدر گزارشی نوشت که با وجود کندی روند مذاکرات، اما خوش بینی در اظهارات مسئولان کشورهای شرکت کننده در مذاکرات وین درباره برنامه هسته ای ایران درباره احتمال دستیابی به توافقی نمایان است که به نگرانی بین المللی درباره گرایش برنامه هسته ای تهران به سمت اهداف نظامی‌پایان دهد.

در پی نشست غیررسمی‌وزیران امور خارجه اروپا در اواخر هفته گذشته، جوزف پورل، نماینده اتحادیه اروپا در امور امنیتی و سیاست خارجی درباره توافق میان قدرت‌های جهانی برای احیای توافق هسته ای منعقد شده با ایران در سال ۲۰۱۵ ابراز خوش بینی کرد.

از سوی دیگر ایالات متحده اظهارات ضد و نقیضی میان خوش بینی و تهدید مطرح کرده به طوری که آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه این کشور با بیان اینکه احیای توافق هسته ای بهترین نتیجه برای امنیت آمریکاست، تهدید به گزینه‌های دیگر در صورت شکست مذاکرات کرده است.

اوایل ژانویه، دور هشتم مذاکرات درباره برنامه هسته ای ایران در وین حول محور شروط لغو تحریم‌های آمریکا علیه تهران در برابر توقف تبدیل برنامه هسته ای به اهداف نظامی‌از سوی ایران بود. ایران با برگزاری نشست مستقیم با آمریکایی ها مخالفت می‌کند و نشست‌هایی را با نمایندگان روسیه، چین، فرانسه، انگلیس، آلمان و اتحادیه اروپا برگزار می‌کند.

آرامش ناپایدار

کمال الزغول، پژوهشگر تاریخ آمریکا در گفت وگو با شبکه اسکای نیوز عربی ابراز عقیده می‌کند که آرامش ناپایدار و بی ثبات است و به همین سبب هنوز سخن گفتن درباره شکل توافق زود است، زیرا مذاکرات در پشت درهای بسته درباره سه محور در جریان دارد که شامل محور تضمین‌های آمریکا به ایران مبنی بر عدم خروج مجدد از توافق، محور لغو محدود و نه کلی تحریم ها یعنی تحریم‌هایی که دولت دونالد ترامپ در سال ۲۰۱۸ تحمیل کرد و آخرین مورد، محور نظارت میدانی بر تاسیسات هسته ای ایران است.

الزغول ابراز عقیده می‌کند که با توجه به اظهارات مقامات آمریکا این گونه به نظر می‌آید که در راستای تسریع در خصوص دستیابی به توافق تا پیش از پایان ماه ژانویه یا اوایل فوریه فشار وارد می‌کند که این مساله با اظهارات مقامات ایرانی مبنی بر خوش بینی درباره دستیابی به توافق منسجم است.

شرط غیرممکن

بنا به اعتقاد این پژوهشگر تاریخ سیاسی آمریکا، در محورهای دوم و سوم، امکان دستیابی به تفاهمات وجود دارد، اما محور اول از غیرممکن هاست، زیرا ماده دوم قانون اساسی آمریکا بر اختیارات رئیس جمهوری در خروج از هر گونه توافق خارجی به شرط موافقت کنگره تصریح می‌کند. (بر اساس بند ۲ ماده ۲ اصل دوم قانون اساسی فدرال آمریکا، رئیس‌جمهوری با صلاحدید و مشورت سنا و کسب دوسوم از آرای موافق نمایندگان حاضر، اختیار عقد معاهدات را دارد. لذا هرگونه توافقات خارجی دولت ایالات‌متحده با سایر دولت‌های جهان در صورتی به قانون و دارای ضمانت اجرا تبدیل می‌شوند که رأی مثبت دوسوم اعضای کنگره را با خود داشته باشند.)

الزغول درباره تاثیر چنین توافق و اینکه آیا بر نزاعات منطقه ای که ایران شعله ور می‌کند، تاثیر می‌گذارد، پیش بینی می‌کند که آرامش در یمن، لبنان و سوریه مبنی بر منافع به هم پیوسته میان آمریکا و کشورهای منطقه و پیروزی‌های نظامی‌در سطح میدانی مبتنی است، اما عراق مرکز ثقل تقابل سیاسی جدید میان آمریکا و ایران خواهد شد.

پولیتیک

معمای انتقادات تند یک مشاور نزدیک مسکو از بشار اسد

نیولاینز در مطلبی به قلم دن ویلکوفسکی دان نوشت: با خواندن مطبوعات مسکو و جاهای دیگر می‌توان فهمید که پوتین محدودیت‌هایی با حاکم دمشق دارد.

در ادامه این مطلب آمده است: ۲۰ درصد از مردم سوریه از رژیم فعلی حمایت می‌کنند، در حالی که اکثریت ۵۰ درصدی، خواهان تغییر اساسی در نظام کنونی هستند. این‌ها در یکی از رسانه‌های مخالف سوری نوشته نشده است، بلکه نویسنده‌ی آر تی، بازوی تبلیغاتی بین المللی کرملین، یک تحلیلگر سیاسی مستقر در مسکو و منتقد مکرر بشار اسد، متحد روسیه آن‌ها را نوشته است. اگرچه او همیشه مراقب است که بر مشروعیت رئیس جمهور سوریه تأکید کند.

حال این سوال ایجاد می‌شود که آیا تفسیر انتقادی رامی‌شاعر، ناامیدی روسیه از اسد را روشن می‌کند؟ حداقل ویتالی ناومکین، یکی از محققین روسی علناً از خود پرسیده است که آیا شاعر از طریق این کار خود به ارسال پیامی‌از کرملین پرداخته است.

شاعر برای روزنامه‌ی روسی زاوترا که در سطح وسیعی منتشر می‌شود، می‌نویسد. از آنجا مقالات او به عربی ترجمه و در آر تی منتشر می‌شود. انتقادات نویسنده از دمشق با آنچه توسط دیپلمات‌ها و گزارش‌های رسانه‌ای روسی مطرح شده است، مطابقت دارد و با ویژگی‌های کلیدی استراتژی روسیه در سوریه هماهنگ است. شاعر حداکثر گرایی اسد را هدف قرار داده است. منظور امتناع اسد از انجام مذاکرات صلح که مستلزم امتیازات جزئی است، رفتار او با همه مخالفان به عنوان تروریست و لفاظی‌های تحریک آمیز او است. شاعر استدلال می‌کند که این تمایلات در تضاد با تلاش‌های روسیه برای پایان دادن به جنگ سوریه از طریق راه‌حل‌های ارائه شده توسط سازمان ملل است و در نتیجه سوریه را در وضعیتی اسفبار نگه می‌دارد. از سوی دیگر، ناسازگاری اسد مانع از آن می‌شود که مسکو از منافع اقتصادی و سیاسی کامل کارزار نظامی‌خود بهره‌مند شود.

هر زمان که شاعر اسد خطاب قرار می‌دهد، رسانه‌های عربی از الشرق الاوسط گرفته تا المدون و بقیه، آن را به عنوان نارضایتی مقامات روسی معرفی می‌کنند. حتی در شرایطی که عنوان شغلی او در هاله‌ای از ابهام قرار دارد. بیشتر گزارش‌ها ادعا می‌کنند که او مشاور وزارت امور خارجه روسیه است، در حالی که برخی دیگر می‌گویند که او با وزارت دفاع یا کرملین ارتباط دارد. در ماه دسامبر گذشته در خلال یک مکالمه واتس اپ، من به شاعر فشار آوردم که بگوید دقیقاً کجا به عنوان مشاور کار می‌کند، در وزارت امور خارجه، وزارت دفاع یا کرملین. او پاسخ داد: در نهادهای دولتی درگیر در سیاست خارجی فعال است. این اظهارنظری مرموز بود که می‌تواند به هر سه نهاد دولتی اشاره داشته باشد.

تاریخچه شخصی این مهاجر فلسطینی-سوری او را به یک کاندیدای ایده آل برای انتقال پیام‌های مسکو به رهبر سوریه تبدیل می‌کند. شاعر مربی اسب سواری خواهر و برادر بزرگ بشار اسد در دهه ۱۹۷۰ بود و بشار را از کودکی می‌شناخت.

ناومکین، محقق روسی در مقاله‌ای در دسامبر ۲۰۱۹ برای الشرق الاوسط نوشت: بعید است کسی بتواند پاسخ دقیقی به این موضوع بدهد که آیا رامی‌شاعر به عنوان یک پیام رسان کرملین عمل می‌کند یا خیر. شاعر از پاسخ دادن به سوال من در مورد اینکه آیا او به جای دولت روسیه صحبت می‌کند یا نه، طفره رفت و گفت: من در همه نهادهای متخصص در امور سیاست خارجی دوستانی دارم. با این وجود، سوابق شاعر، نحوه انتقادهای او به موازات سیاست روسیه و یادآوری تحقیرآمیز او مبنی بر اینکه رژیم اسد بقای خود را مدیون روسیه است، همگی به پذیرش او در مطبوعات عربی به عنوان سخنگوی مسکو کمک کرده است. اگر مقامات روسی بخواهند این برداشت را تصحیح کنند، آیا آر تی انتشار مقالات او را متوقف خواهد کرد؟ آر تی در مقاله‌ی تیتر یک خود در نوامبر ۲۰۱۹ که توسط شاعر نوشته شده بود، به طوری که گویی تلویحاً حکومت خاندان اسد را تهدید می‌کرد، نوشت: سوریه باردار جایگزین‌ها است، نه اینکه با وراثت پذیری عقیم شده باشد. شاعر با همان سبک پر سر و صدای خود، اسد را به خاطر تحقیر روند صلح به رهبری سازمان ملل متحد سرزنش و استدلال می‌کند که رئیس جمهور باید برای نجات سوریه از ویرانی، تصویب قانون اساسی جدید را تسهیل کند. این مقاله در حالی منتشر شد که دور دوم مذاکرات قانون اساسی تحت حمایت سازمان ملل در ژنو متزلزل بود. تا حد زیادی به این دلیل که هیئت رژیم سوریه مدام از موضوع مورد بحث منحرف می‌شد و درباره مسائلی همچون مبارزه با تروریسم صحبت می‌کرد. تمرکز گفتگوهای صلح بر نوشتن قانون اساسی ممکن است در وهله اول عجیب به نظر برسد، با توجه به اینکه ۹۰ درصد از جمعیت سوریه در فقر به سر می‌برند، یک سوم آن‌ها آواره داخلی هستند و میلیون‌ها نفر به عنوان پناهنده در سراسر جهان پراکنده شده اند. در واقع، دیپلماسی روسیه این پویایی را برای پیشبرد یک انتقال سیاسی بی دردسر طراحی کرد که رژیم را دست نخورده باقی می‌گذارد.

مخالفت تهران با پیشنهاد مسکو درباره مذاکرات هسته‌ای وین

توافق موقت در دستور کار ایران نیست

مذاکرات وین پس از هفت هفته به مرحله مهم و در عین حال سخت خود نزدیک شده است؛ با وجود برداشته شدن بخش زیادی از پرانتزها؛ موارد باقی مانده موضوعاتی هستند که دیگر به تصمیم‌گیری سیاسی در سطح بالا نیاز دارند. بعد از حدود دو ماه بخش قابل توجهی از مذاکرات احیای برجام و رفع تحریم ها در بخش‌های حقوقی، سیاسی و فنی پیش رفته است و بسیاری از اختلاف‌نظرها در خصوص پرانتزهای موجود در متون مورد نظر برطرف شده است. طرف ها درباره اغلب موارد اختلافی، ایده‌ها و پیشنهاداتی را مطرح کرده‌اند اما هنوز تا تبدیل شدن این ایده ها به متن فاصله وجود دارد. در عین حال در موارد باقی‌مانده از اختلافات که به طور طبیعی از موضوعات مهم و سخت محسوب می‌شوند، طرف‌ها نیازمند تصمیم‌گیری سیاسی هستند.

یک منبع نزدیک به هیات مذاکره کننده ایران در واکنش به ادعای یک رسانه خارجی درباره پیشنهاد توافق موقت در وین تصریح کرد که چنین توافقی در دستور کار جمهوری اسلامی‌ایران نیست.

این منبع مطلع روز شنبه به ایرنا گفت: این گزارش تائید نمی‌شود. توافق موقت هیچ وقت در دستور کار ایران نبوده و ایران فقط یک توافق قابل اتکا و پایدار را می‌پذیرد.

شبکه خبری ان.بی.سی در گزارشی ادعایی به نقل از چند مقام آمریکایی عنوان کرد که مسکو، با اطلاع آمریکا، به ایران پیشنهاد داده که با توافق موقت هسته‌ای، در برابر اعمال برخی محدودیت‌های هسته‌ای، از لغو پاره‌ای از تحریم‌ها بهره‌مند شود.

این شبکه به نقل از دو مقام دولت جو بایدن، یک مقام در کنگره آمریکا، یک مقام سابق دولت آمریکا و چهار نفر دیگر که ادعا کرده‌اند از موضوع اطلاع داشته‌اند این خبر را منتشر کرده است.

براساس این گزارش، منابع ان.بی.سی به این شبکه گفته‌اند آمریکا از پیشنهاد روسیه به ایران مطلع بوده اما یک مقام ارشد دولت جو بایدن گفته است «تدابیر موقتی» موضوع بحث‌های جدی نیستند.

این مقام آمریکایی گفته است «ما نمی‌توانیم درباره گفتگوهایی که میان روسیه و ایران گذشته صحبت کنیم اما در این مرحله معتقدیم چنین تمهید موقتی موضوع بحث‌های جدی نیست.»

بر اساس گزارش ان بی سی، دولت روسیه هنوز به این خبر واکنش نشان نداده و هیات نمایندگی ایران در سازمان ملل متحد نیز اعلام کرده تهران به دنبال توافق موقت نیست و به نوشته ان بی سی حاضر به اظهار نظر درباره جزییات پیشنهاد روسیه نشده است.

بر اساس این گزارش، ایران پیشنهاد «توافق موقت» روسیه را رد کرده است اما به نوشته ان بی سی، اگر چنین توافقی صورت بگیرد آمریکا و دولت‌های دیگر احتمالا آن را گام نخست در راه بازگشت به برجام قلمداد خواهند کرد.

منابع شبکه خبری ان بی سی گفتند بر اساس پیش نویس توافق موقتی که روسیه به ایران پیشنهاد کرده، تهران ملزم به توقف غنی سازی اورانیوم با خلوص ۶۰ درصد و دفع ذخایر فعلی خود - احتمالا صادرات آن به روسیه - همراه با برخی دیگر از محدودیت ها در برنامه هسته ای رو به پیشرفت خود شده است؛ و در ازای آن دولت ایران به میلیاردها دلار درآمد نفتی مسدود شده در حساب‌های بانکی خارجی از جمله در کره جنوبی دسترسی خواهد داشت.

این پیشنهاد به عنوان یک گام موقت برای خریدن زمان به منظور ادامه مذاکرات احیای برجام در وین، به ایران ارایه شده است؛ چون طرف‌های غربی مذاکرات احیای برجام مدعی اند با ادامه سرعت پیشرفت کنونی برنامه هسته ای ایران طی هفته‌های آتی دیگر امکان بازگشت به توافق هسته ای سال ۲۰۱۵ (برجام) میسر نبوده و پنجره دیپلماسی در چارچوب مذاکرات احیای برجام بسته خواهد شد.

پیشتر سعید خطیب زاده سخنگوی وزارت امور خارجه هم گفته بود که جمهوری اسلامی‌ایران، «بر اساس پیش نویس‌هایی که درباره رفع تحریم‌ها و اقدامات جبرانی به طرف‌های مقابل داده‌ایم مذاکره می‌کنیم و اساسا چیزی به نام توافق گام به گام یا موقت مطرح نیست.»

تمجید اولیانوف از همکاری روسیه و آمریکا

میخائیل اولیانوف نماینده روسیه در وین، در واکنش به انتقاد ریچارد گلدبرگ، عضو لابی صهیونیستی «بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها» از پرداختن وزیر امور خارجه آمریکا به موضوع احیای توافق هسته‌ای در وین در گفت‌وگو با همتای روسی‌اش، به جای پرداختن به مسائلی از جمله اوکراین، در صفحه توییترش نوشت: روابط روسیه-آمریکا در وضعیت بسیار بدی قرار دارد. اگرچه در زمینه ایران، تا کنون توانسته‌ایم همکاری مفیدی داشته باشیم. کنایه‌های تحریک‌آمیز تغییری در آن ایجاد نخواد کرد.

اولیانوف در ادامه گفت: البته، نتیجه مثبت به تمامی‌بازیگران بستگی دارد، از جمله ایران به عنوان یکی از بازیگران اصلی، اما ما در مسیر درستی حرکت می‌کنیم.

انتقاد گلدبرگ و پاسخ اولیانوف به او در پی این مطرح می‌شود که آنتونی بلینکن، وزیر خارجه آمریکا روز جمعه در ژنو ایران را یکی از محورهای گفت‌وگو با سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه خواند.

وی در ادامه عنوان کرد که مسئله هسته‌ای ایران نمونه‌ای از چالش‌های امنیتی است که مسکو و واشنگتن می‌توانند بر سر آن همکاری کنند.

میخائیل اولیانوف همچنین با انتشار پیامی‌در توئیتر تصریح کرد که زمان‌بندی به شرکت کنندگان در گفتگوهای وین بستگی دارد. وی با بیان اینکه زمان عنصر مهمی‌است افزود: اما این مساله نباید عامل اصلی تعیین کننده نتیجه مذاکرات در مورد آینده برجام باشد. این دیپلمات روس خاطر نشان کرد: در صورت لزوم، مذاکره کنندگان باید کار خود را تسریع کنند.

او این مطلب را در پاسخ به توئیت خبرنگار وال استریت ژورنال مطرح کرد که به نقل از یک مقام ارشد اروپایی نوشته بود؛ این نگرانی وجود دارد که به دلیل کند بودن روند مذاکرات و زمان بندی نتوان به توافق خوب رسید.

رضایت اروپایی ها

یک مقام ارشد اتحادیه اروپا که نمی‌خواست نامش فاش شود روز جمعه عنوان کرد که مذاکرات هسته‌ای با ایران در وین در مسیر درستی حرکت می‌کند و ممکن است که توافق نهایی حاصل شود.

وی در این باره بیان کرد: مطابق با ارزیابی ما، داریم در مسیر درستی جهت رسیدن به توافق نهایی حرکت می‌کنیم.

این مقام اتحادیه اروپا همچنین عنوان کرد که «پیشرفت‌های کوچکی» در شماری از مسائل در وین حاصل شده است.

وی افزود: نگرانی من بیشتر از مفاد توافق بر سر زمان‌بندی آن است. حس من می‌گوید که داریم به کندی به پیش می‌رویم. این اشتباه بزرگی خواهد بود که به خاطر زمان‌بندی نتوانیم به راه‌حلی خوب دست بیابیم.

این مقام ارشد اتحادیه اروپا ادامه داد: اما با این حال فکر می‌کنم که به توافق برسیم و به گمانم این اتفاق پیش از آنکه خیلی دیر شود، رخ دهد. با توجه به خروج یک جانبه آمریکا از برجام و اعمال تحریم‌های حداکثری علیه ایران، بخش قابل توجه تسریع در روند مذاکرات و دستیابی به توافق و بازگشت همه طرف ها به برجام نیازمند آن است که کاخ سفید اقدامات لازم را در راستای رفع تحریم ها و ارایه تضمین ها انجام دهد. به محض اینکه آمریکا تصمیمات لازم را برای رفع مؤثر، قابل راستی‌آزمایی و پایدار تحریم‌ها اتخاذ کند، سرعت گفت‌وگوها افزایش یافته و توافق در مدت زمانی کوتاه ممکن خواهد شد.

مذاکرات در روزهای اخیر در سطوح سیاسی و کارشناسی در چارچوب رایزنی‌های دو جانبه و چندجانبه ادامه داشت و رایزنی ها در این هفته نیز ادامه خواهد یافت.

رییس هیات مذاکره کننده کشورمان روز جمعه در دیدارهای جداگانه با انریکه مورا معاون رییس سیاست خارجی اتحادیه اروپا و میخاییل اولیانوف رییس هیات مذاکره کننده روسیه دیدار کرد.

هم چنین کشورهای گروه ۱+۴ به اضافه ایران در نشستی مشترک به بررسی آخرین تحولات و نتایج به دست آمده در مذاکرات پرداختند.

علاوه بر این روسای روسی و آمریکایی مذاکره کننده در وین جداگانه با یکدیگر دیدار کردند.

در حالی که مذاکرات در وین به گفته مقامات ارشد آمریکایی و روسای هیات‌های مذاکره کننده رو به جلو و مثبت ارزیابی می‌شود، همچنان برخی مقامات اروپایی به اعمال فشار نسبت به مذاکرات و به ویژه مذاکره کنندگان ایرانی در وین ادامه می‌دهند.

جو بایدن رییس جمهوری آمریکا در سخنان اخیر خود مذاکرات وین را رو به جلو خواند و گفت که الان وقت ترک میز مذاکره با ایران نیست اما در همین حال وزیر امور خارجه فرانسه در دیدار با همتای آلمانی خود مجدد این موضع قبلی خود مبنی بر کند بودن روند مذاکرات را تکرار کرد و گفت که ممکن است نبود کندی روند، مذاکرات انجام شده تا اینجای کار را بی اثر کند.

فشار در راستای تعیین ضرب الاجل برای دستیابی به توافق یا طرح مساله توافق موقت و تسریع در روند مذاکرات در حالی انجام می‌شود که مقامات ایرانی بارها بر این موضع تاکید کرده‌اند که «به هیچ‌وجه موضوع توافق موقت در مذاکرات وین مطرح نیست و هیچ گونه ضرب الاجلی را برای دستیابی به توافق نمی‌پذیرند.» مذاکره کنندگان ایرانی از ابتدای مذاکرات در آذر ماه بر دستیابی به توافقی پایدار و قطعی تاکید کرده اند و در تمامی‌روند طی شده و متون مذاکره شده تا کنون بر همین اساس عمل کرده اند.

در همین حال میخاییل اولیانوف نماینده روسیه در مذاکرات در توییتی نوشت: روسیه احساس فوریت در مذاکرات را دارد اما با تعیین ضرب الاجل‌های مصنوعی مخالف است.»

وزیر خارجه آمریکا:

هنوز پنجره‌ای برای بازگشت به برجام وجود دارد

آنتونی بلینکن وزیر خارجه آمریکا که در ژنو به سر می‌برد، اظهار داشت هنوز پنجره ای برای بازگشت به برجام وجود دارد. وزیر خارجه آمریکا در ژنو سوئیس پس از دیدار با سرگئی لاوروف وزیر خارجه روسیه در جمع خبرنگاران افزود که وزیر امور خارجه روسیه و من این فرصت را داشتیم درباره ایران گفت و گو کنیم، نمونه‌ای از این که چگونه آمریکا و روسیه می‌توانند با یکدیگر در مورد مسائل امنیتی مورد نگرانی مشترک همکاری کنند.

بلینکن ادامه داد گفت و گوها با ایران درباره بازگشت متقابل به پایبندی کامل به برجام به لحظه تعیین کننده ای رسیده است.

وی درعین حال در راستای بکارگیری تاکتیک ضرب الاجل برای فشار وارد کردن به ایران در مذاکرات ادعا کرد اگر در چند هفته آینده توافقی حاصل نشود، پیشرفت‌های هسته‌ای ایران بازگشت به توافق سال ۲۰۱۵ را غیرممکن می‌کند. وزیر خارجه دولت بایدن روز گذشته نیز در نشست خبری مشترک با وزیر خارجه آلمان برغم ادعاها اظهار داشت ارزیابی شخصی من پس از گفت و گو با همه همکارانم این است که بازگشت به پایبندی مشترک به برجام همچنان ممکن است.

آنتونی بلینکن وزیر امور خارجه آمریکا که به آلمان سفر کرده است، روز پنجشنبه به وقت محلی در نشست خبری مشترک با آنالنا بائربوک وزیر امور خارجه آلمان گفت که همراه انگلیس، فرانسه ، آلمان و جوسپ بورل نماینده اتحادیه اروپا درباره مذاکرات جاری با ایران و بازگشت مشترک به اجرای کامل برجام گفت وگو کردیم.

تغییر در تیم مذاکره کننده آمریکا

دیپلمات مخالف رابرت مالی حذف شد

رسانه آمریکایی ان بی سی نیوز در گزارشی از روند مذاکرات وین، با اشاره به تغییراتی در ترکیب تیم مذاکره کننده آمریکا در وین، از وجود اختلافات در این تیم خبر داد.

به گزارش روز شنبه ایرنا، تارنمای ان بی سی نیوز نوشت: تیم مذاکره کننده آمریکا در وین اخیرا تغییر کرده و ریچارد نفیو به عنوان یک عضو کلیدی هیات آمریکایی، به دلیل اختلاف نظر با رابرت مالی، این تیم را ترک کرده است. براساس این گزارش، ریچارد نفیو قرار است مسئولیتی دیگر در وزارت خارجه آمریکا برعهده بگیرد. ان بی سی به نقل از دو منبع مطلع خبر داده است که ریچاد نفیو با رابرت مالی به عنوان رئیس هیات مذاکره کننده آمریکا، اختلافات زیادی درباره مسیر مذاکرات داشته است. ریچارد نفیو به مدت ۱۰ سال مسئول امور ایران در کاخ سفید و قائم مقام هماهنگی سیاست تحریم در وزارت خارجه آمریکا به ویژه در دوره باراک اوباما بود که تحریم‌های ضد ایرانی وی، او را به طراح تحریم علیه ایران مشهور کرده است. وی در کتاب خود با عنوان «هنر تحریم‌ها» می‌گوید آنچه می‌تواند باعث شکست تحریم‌ها شود، میزان استقامت کشورهای هدف در برابر تحریم خواهد بود. نفیو که از اعضای تیم پیشین و فعلی مذاکره کننده آمریکا در مذاکرات برجامی‌هم بود، محقق ارشد در دانشگاه کلمبیا و ت